

školní vzdělávací program

ŠVP 2022/23 ZŠ Český Krumlov, Plešivec 249

RVP ZV Základní vzdělávání

Výchova k občanství

Základní škola Český Krumlov, Plešivec 249

Učební osnovy

Název školy	Základní škola Český Krumlov, Plešivec 249		
Adresa	Plešivec 249, 381 01 Český Krumlov		
Název ŠVP	ŠVP 2022/23 ZŠ Český Krumlov, Plešivec 249		
Platnost	od 1.9.2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

1.1 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že

vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevnování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislosti a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Výchova k občanství

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

Charakteristika předmětu

Hlavním cílem předmětu VÝCHOVA K OBČANSTVÍ je postupné formování a rozvíjení žáků jako občanů, jejich orientace ve významných okolnostech společenského života, utváření vztahu a formování vnitřních postojů žáků ke skutečnosti a k důležitým oblastem lidského života, upevnování vědomí odpovědnosti za vlastní jednání a rozvoj sebepoznávání vedoucí k plnohodnotnému a spokojenému životu.

Předmět je vyučován od 6. do 9. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně.

Výuka je realizována v kmenových třídách, v učebně informatiky a rovněž ve školní knihovně.

Předmět je členěn na naukově-výchovné celky člověk ve společnosti, člověk jako jedinec, stát a hospodářství, stát a právo, mezinárodní vztahy a globální svět.

K utváření klíčových kompetencí žáků využije vyučující všech forem a metod práce, a to skupinové vyučování, diskuzi, výklad, reprodukci textu, samostatnou práci, soutěže, testy, dramatizaci, projekty, besedy, dotazníky, interview.

6. ročník

1 týdně, P

ČVS: Úvod k výuce výchovy k občanství

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy občan a občanství, národnost 	Úvod k výuce výchovy k občanství - občan, občanství, národnost

ČVS: Člověk v rytmu času

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v kalendáři, zná letopočty 	Člověk v rytmu času - měření času, hodiny - kalendář, letopočty - pranostiky, přírodní cykly

ČVS: Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní důležitost tolerance a důvěry v rodině a ve škole objasní význam právní úpravy manželství, příklady ze svého okolí doloží důsledky jejího porušování posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole diskutuje o funkcích rodiny vysvětlí pojem náhradní rodinná výchova 	Rodina - postavení a význam rodiny - typy rodin - manželství, registrované partnerství x život bez oddacího listu - funkce rodiny (citová, biologická, ochranná, materiální, výchovná) - náhradní rodinná péče

ČJJ: Život ve škole

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní důležitost tolerance a důvěry v rodině a ve škole posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole za pomoci učitele zhodnotí vlastní možnosti a osobnostní předpoklady a na základě toho vhodně zvolí styl učení uvědomuje si význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek diskutuje o významu a důležitosti vzdělávání na základě zkušeností ze školní samosprávy posoudí výhody demokratického způsobu řízení státu posuzuje každodenní situace z hlediska norem (např. školní řád), které se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 	Život ve škole - vzdělávání – celoživotní proces - školní docházka - školní řád, školní parlament - organizace a metody učení, odpočinek

SP: Domov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí svůj pohled na vlastenectví v souvislosti se svým regionem zdůvodní, proč je hrdý na svůj region z dostupných zdrojů zjistí příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí na základě získaných poznatků jednoduše vyloží fungování voleb do obecních zastupitelstev v demokratických státech 	Domov - domov, pojem domova - naše město - významné osobnosti, památky, UNESCO - vztah k obci, podíl občana na životě obce - samospráva obce

6. ročník

ČVS: Má vlast

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání popíše situace, kdy je potřeba bránit stát diskutuje o tom, jak může v případě potřeby pomáhat při obraně státu zhodnotí svůj pohled na vlastenectví v souvislosti se svým regionem zhodnotí přínos významných osobností pro náš národ, diskutuje o nich vysvětlí, proč je hrdý na svou vlast hovoří o hlavním městě, zná nejdůležitější památky orientuje se ve státních svátcích a zná některé významné dny 	Má vlast <ul style="list-style-type: none"> státní symboly zásadní mezníky historie českého státu: státní svátky, významné dny významné osobnosti a jejich přínos hlavní město obrana státu

ČVS: Miniúvod do lidských práv

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si rozdíly mezi lidmi a snaží se je tolerovat zná svá práva a své povinnosti přiměřeně uplatňuje svá práva a snaží se respektovat práva a oprávněné zájmy druhých lidí 	Miniúvod do lidských práv <ul style="list-style-type: none"> ty, já, on jsme rozdílní základní lidská práva práva a povinnosti

ČVS: Když rozhodují vteřiny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše, jak může pomoci lidem v případě mimořádné události 	Když rozhodují vteřiny <ul style="list-style-type: none"> ochrana člověka za mimořádných událostí - povodeň, požár, ... vzájemná solidarita

7. ročník

1 týdně, P

ČVS: Člověk a kultura

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá nabídku regionálních kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti zdůvodní nepřijatelnost vandalství na příkladech ze svého okolí a aktivně proti němu vystupuje održuje pravidla slušného chování při různých příležitostech vysvětlí význam slov kultura, umění a jejich důležitost v životě člověka 	Člověk a kultura <ul style="list-style-type: none"> umění: kýč, krása, móda pravidla slušného chování, vandalství kulturní instituce a jejich nabídka

7. ročník

ČVS: Život mezi lidmi

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> za pomoci učitele rozlišuje subjektivní a objektivní mediální informace vyjádří svůj postoj k působení reklamy na své chování posoudí kladné a záporné působení sociální skupiny na jednotlivce stanoví si vlastní žebříček hodnot, kriticky ho posoudí a snaží se podle něj korigovat své chování a jednání uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých situacích ve škole i mimo ni 	Život mezi lidmi <ul style="list-style-type: none"> - socializace - záměrné a nezáměrné působení - sociální skupina - komunikace (slovní, mimoslovní) - hromadně sdělovací prostředky, reklama

ČVS: Náboženství

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe význam náboženství, respektuje jeho různé směry a zaujímá k nim tolerantní postoje vyhledá základní znaky a symboly hlavních náboženství a diskutuje o nich rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a chápe jejich škodlivost 	Náboženství <ul style="list-style-type: none"> - judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus - náboženský fanatismus, terorismus

SH: Majetek v našem životě

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> stanoví si vlastní žebříček hodnot, kriticky ho posoudí a snaží se podle něj korigovat své chování a jednání vysvětlí pojem duševní vlastnictví a způsoby jeho ochrany na vlastních příkladech doloží rozdíl mezi statky a službami objasní význam právní úpravy vlastnictví, příklady ze svého okolí doloží důsledky jejího porušování 	Majetek v našem životě <ul style="list-style-type: none"> - potřeby, druhy potřeb - statky a služby - duševní vlastnictví a jeho úprava - právní úprava vlastnictví - konzumní společnost - životní úroveň

SP: Řízení společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> na základě získaných poznatků vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů pojmenuje znaky státu a uvědomuje si jejich důležitost na příkladech doloží různé formy a typy státu 	Řízení společnosti <ul style="list-style-type: none"> - stát, formy vlády (demokracie, autokracie), typy státu (republika, monarchie, teokracie), znaky státu - demokracie - volby, volební právo - možnosti zapojení do veřejného života

SP: Lidská práva

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a chápe jejich škodlivost stanoví si vlastní žebříček hodnot, kriticky ho posoudí a snaží se podle něj korigovat své chování a jednání vysvětlí význam právních dokumentů zaručujících lidská práva přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	Lidská práva <ul style="list-style-type: none"> - Všeobecná deklarace lidských práv - Listina základních práv a svobod - diskriminace, rasismus, xenofobie - svoboda, autorita - morálka, svědomí

7. ročník

MVGS: Svět kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a chápe jejich škodlivost seznájí se s národnostním složením své země a zaujímá tolerantní postoje k národnostním menšinám popíše a na příkladech doloží vliv začlenění ČR do EU vyhledá základní informace o EU, členské země a údaje o nich 	Svět kolem nás <ul style="list-style-type: none"> EU, její úkoly, členské země národnostní menšiny, předsudky

8. ročník

1 týdně, P

ČVS: Člověk v sociálních vztazích

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje asertivní způsoby komunikace vysvětlí, jak sebepoznání pozitivně ovlivňuje vztahy s druhými objasní, jak zvládá stresové situace, a své chování kriticky posuzuje diskutuje o možných způsobech zvládnání konfliktu a posuzuje je z různých hledisek 	Člověk v sociálních vztazích <ul style="list-style-type: none"> asertivní, pasivní a agresivní jednání asertivní práva a povinnosti stres a jeho příčiny konflikt způsoby řešení náročných životních situací

ČJJ: Osobnost

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a vlastních možností pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů popíše, jak lze usměrňovat charakterové a volní vlastnosti a rozvíjet osobní přednosti, a snaží se tyto poznatky vhodně uplatňovat ve svém životě na příkladech doloží typy temperamentu snaží se určit svůj temperamentový typ objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	Osobnost <ul style="list-style-type: none"> poznání sebe sama sebeuvědomování, vůle jako prostředek dosahování cílů temperament, charakter schopnosti, dovednosti, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita (tvořivost)

ČJJ: Psychické procesy a stavy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů popíše, jak lze usměrňovat charakterové a volní vlastnosti a rozvíjet osobní přednosti, a snaží se tyto poznatky vhodně uplatňovat ve svém životě na základě získaných poznatků o sobě zvolí vhodný styl učení vysvětlí, jak může využít poznatky o smyslech, paměti a učení pro dosažení svých cílů 	Psychické procesy a stavy <ul style="list-style-type: none"> smyslové poznávání skutečnosti - vjem, smyslové vnímání, sociální vnímání rozumové poznávání skutečnosti - myšlení, řeč, myšlenkové operace, řešení problémů paměť, zapomínání, pozornost hra, učení, práce city

8. ročník

ČH: Hospodaření

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti na vlastním příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu vysvětlí, jak se tvoří cena jednoduše popíše vliv inflace na ceny a hodnotu peněz 	Hospodaření <ul style="list-style-type: none"> výrobní a nevýrobní odvětví, obchod a služby trh, nabídka, poptávka, fungování trhu cena zboží - její tvorba (náklady, zisk, DPH), vliv nabídky a poptávky inflace

SP: Základy státovědy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří svůj postoj k působení předvolebních kampaní politických stran rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí posoudí výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů uvede příklady korupčního jednání na příkladu doloží, jaké důsledky může mít korupční jednání seznámí se s Ústavou ČR, vysvětlí její důležitost, zná její části 	Základy státovědy <ul style="list-style-type: none"> Ústava ČR, její struktura zákonodárná moc v ČR, volby do Parlamentu ČR, poslanecká imunita výkonná moc v ČR, vláda a prezident, činnost ministerstev soustava soudů v ČR politické spektrum v ČR, politické strany, pravice, levice, pluralita, volební kampaň korupce a její důsledky pro stát

SP: Právní minimum

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> snaží se přiměřeně uplatňovat svá práva a respektovat práva a oprávněné zájmy druhých lidí posuzuje každodenní situace z hlediska dodržování právních ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání a zdůvodní jeho škodlivost 	Právní minimum <ul style="list-style-type: none"> morální a právní normy následky porušování norem orgány právní ochrany občanů (soudy, státní zastupitelství, advokáti, ombudsman) právní vztah - jeho účastníci, obsah, předmět

MVGS: Evropská unie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí funkce jednotlivých orgánů EU a jejich vliv na fungování EU i ČR uvede příklady práv a povinností občana EU i možné způsoby jejich uplatňování diskutuje o výhodách a nevýhodách členství ČR v Evropské unii 	Evropská unie <ul style="list-style-type: none"> orgány EU a jejich funkce ČR jako součást Evropské unie, práva a povinnosti plynoucí z občanství v EU; výhody členství

9. ročník

1 týdně, P

ČVS: Svoboda projevu

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	Svoboda projevu <ul style="list-style-type: none"> reklama a její vliv propaganda média, svoboda vyjadřování

9. ročník

ČJJ: V pracovním poměru

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, posoudí, případně koriguje své chování a jednání objasní význam právní úpravy pracovního poměru, příklady ze svého okolí doloží důsledky jejího porušování vyhledá na internetu nabídku zaměstnání vysvětlí úkoly úřadu práce 	V pracovním poměru <ul style="list-style-type: none"> volba povolání, studijní a jiné předpoklady pro výkon zvoleného povolání hledání zaměstnání, získávání potřebných informací komunikace se zaměstnavatelem, žádost o zaměstnání služby úřadu práce pracovní právo – pracovní smlouva (povinné náležitosti)

SH: Hospodaření

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> porovná zdroje příjmů státu a oblasti, do kterých stát směřuje své výdaje na příkladech doloží, jak stát nakládá s volnými prostředky a jak může kryt deficit rozpočtu uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané, a posoudí jejich význam pro různé skupiny obyvatel 	Hospodaření <ul style="list-style-type: none"> státní rozpočet – zdroje příjmů a výdaje daně v daňové soustavě ČR sociální politika státu, pomoc potřebným

SP: Občan a právo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí potřebu dodržování zásad ochrany vlastnictví a obhájí ji uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci přiměřeně uplatňuje svá práva, zná práva spotřebitele, doloží je na příkladu z praxe 	Občan a právo <ul style="list-style-type: none"> právní vztahy, fyzická a právnická osoba způsobilost k právům a povinnostem, způsobilost k právním úkonům vlastnické právo, ochrana majetku, pojištění autorská práva, jejich porušování spotřebitelská práva - jejich porušování a uplatňování smlouvy, jejich náležitosti, uzavírání smluv rodinné právo, formy pomoci státu rodinám, právní odpovědnost rodičů, právní a mravní důsledky rozvodu

SP: Právní ochrana

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe důsledky porušování právních norem vysvětlí pojmy přestupek, trestný čin, trestní odpovědnost na příkladu objasní rozdíl mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých 	Právní ochrana <ul style="list-style-type: none"> orgány právní ochrany a jejich úkoly dodržování zákonů, význam sankcí průběh občanského soudního řízení trestní řízení, přestupky a trestné činy, význam trestů trestní odpovědnost trestná činnost mladistvých, možné příčiny a následky rozdíl mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých, prevence

SP: Občan, obec, stát

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jaké jsou povinnosti občana při obraně státu uvede příklady zahraničních misí Armády ČR na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR vysvětlí pojem státní občanství a práva a povinnosti, jež se k němu vztahují dle zadaných kritérií vyhledá, který úřad/odbor řeší daný problém, a použije vhodný způsob komunikace k jeho vyřešení na základě získaných informací objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu vysvětlí princip voleb do obecního zastupitelstva diskutuje o tom, jak může ovlivnit život ve své obci/státě je tolerantní k cizincům 	Občan, obec, stát <ul style="list-style-type: none"> obec - obecní zastupitelstvo, volby, vliv občanů na život v obci (právo volební, petiční...) úřady - povinnosti úřadů, právo na informace, pravidla slušného chování, správná komunikace stát - státní občanství, práva a povinnosti občana postavení cizinců, imigrace obrana státu: Armáda ČR - její úkoly vojenské i nevojenské, zahraniční mise Armády ČR

9. ročník

MVGS: Globální svět

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu v souvislosti s mezinárodním terorismem a fanatismem na základě vlastních zkušeností a získaných informací objasní potřebu tolerance ve společnosti, uvědomuje si kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí s pomocí informačních zdrojů utřídí dle zadaných kritérií významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy porovná klady a zápory vybraných projevů globalizace a zaujme k ní kritický postoj vyjádří svůj názor na globální problémy současnosti - na jejich příčiny a možné řešení uvede příklady mezinárodního terorismu, zaujme postoj k jeho potírání zhodnotí výhody i nevýhody členství ČR v NATO a doloží, jak by mohl sám pomoci při obraně vlasti 	<p>Globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> svět kolem nás, odpovědnost člověka za osud planety globální, lokální a individuální problémy, jejich řešení (globalizace, populační exploze, války, ...), úloha státu při řešení krizových situací organizace a hnutí: NATO, OSN terorismus - důsledky, obrana (role ČR)